

9-MAY – XOTIRA VA QADRLASH KUNI

Tong yulduzi

Vatan yagonadir,

Vatan bittadir!

N:19 (67184)

2018-yil 7-may

www.tongyulduzi.uz

ISSN – 2010-6092

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqsa boshlagan

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi

«Yer yuzida juda kamdan kam davlat va millat bunday yuksak insoniy fazilatlar bilan g'ururlanishi mumkin. Vaqt o'tgan sari Shomahmudovlar oilasi ko'rsatgan bu qahramonlikning ahamiyati va qadri tobora oshib bormoqda».

Shavkat MIRZIYOEV

MEHRGA QO'YILGAN HAYRAL

Mening do'stim – aziz gazetxon! Siz Mehrga qo'yilgan haykal haqida eshitganmisiz? Mehr – avlodlarni, yuraklarni bir-biriga bog'lovchi rishta. U bor joyda xotirjamlik barqaror bo'ladi. Qiyn-chiliklarni yengib o'tish osonlashadi.

Tarixga nazar solamiz. Bugungi tinch-osuda hayotimiz uchun kurashganlarni yodga olamiz. Ikkinci jahon urushining asoratlari o'chmas dog' qoldirdi: minglab kishilar hayotdan ko'z yumdi, mayib-majruh bo'ldi, yetim qoldi. Ko'pchilik o'z tug'ilgan diyordan ko'chib ketishga majbur bo'ldi. Ularning aksariyati bolalar edi. Vagonlarda yurtimizga keltirilgan murg'ak go'daklarning ko'zlariga qorquv, bezovtalik muhrlangandi.

Minglab masofa uzoqlarda bo'lsada, yurtida shunday yonginasidagi portlashning vahimasi quloqlariga o'rashib qolgandi. Norasidalar har nigohdan panoh – mehr istardi. Shunday og'ir sharoitda xalqimiz turli millat bolalarini o'z qanotiga oldi. Ota-onalik mehrini berdi. Uylarining to'ridan ularga joy to'shadi.

(Davomi 3-betda)

Ikkinci jahon urushi ko'plab davlatlarga talafot keltirdi.
Millionlab insonlarning halok bo'lgani, yana necha ming
askarlarning bedarak yo'qolgani yosh-u qarini birdek
qayg'uga soldi.

«G'ALABA - BARCHA UCHUN BITTA» avtokarvoni Toshkentga yetib keldi

«Xotira va qadrlash
kuni» munosabati bilan
Rossiyaning Nijnevar-
tovsk shahridan ko'hna
Samargandgacha «G'a-
laba - barcha uchun
bitta» shiori ostida avto-
karvon yo'lga chiqdi.
1930-1943-yillarda ishlab
chiqarilgan 5 ta «Pobe-
da» rusumli mashinadan tarkib topgan karvon qatnashchilar
kuni kecha Toshkentdag'i «Birodarlar qabri» majmuasida tan-
analni kutib olindi.

Rossiya, Qozog'iston, Qirg'iziston va O'zbekiston hudud-
laridan o'tgan avtokarvon ishtirokchilari sayohat davomida
Ikkinci jahon urushi qatnashchilar va yoshlar bilan suhabatda
bo'ldi. Keksalar bilan bo'lgan muloqot urush davrining suroni
yillari haqida kechdi. Shuningdek, avtokarvon ishtirokchilari
Ikkinci jahon urushiga bag'ishlangan memoriallar poyiga
gullar qo'yishdi.

O'z muxbirimiz

OTAM YONIMDA BO'LMASA-DA, O'GITLARI HAMISHA YODIMDA, - deydi tengdoshingiz Iskandar Isroilov.

- Maktabimiz harbiylashtirilgani bois ustozlarimiz davomat
va dars vaqtida ism-sharifimizni to'liq aytishadi. Menga
esa Isroilov Iskandar Ilyos o'g'li deb murojaat qilishganida,
doim otamni eslayman. Bugun yonimda dadam bo'lmasalar-
da, ularning o'gitlari, maslahatlari qulog'im ostida
jaranglayveradi...

Zehnli, ammo biroz ma'yus
ningohl tengdoshingiz bilan suh-
batimizni uning xotirasiga
bag'ishladik. Zero, O'zbekiston
Respublikasi Ichki ishlar
vazirligining harbiylashtirilgan
maxsus maktab internati-
4-vzvod, 8-«B» sinf kursanti
Iskandarbekning hayotdagi
eng katta orzu-maqсадi
dadasiga munosib bo'l-
moqlikdir.

Otasi Ilyos aka Isroilov
O'zbekiston Respublikasi
Favqulodda vaziyatlar vazirli-
gi tizimida yigirma yildan ortiq
fidokorona xizmat qilgan
ekan. O'z kasbini sevgan va
hamisha yurtdoshlarining be-
xatar, osoyishta yashashlari
yo'lida mehnat qilib, xizmat
burchini ado etish vaqtida
halok bo'lgan otaning o'g'i
bugun uning izidan bordi. Iskan-
dar maxsus maktabning a'lochi
va faol o'quvchisi, onasi Dilfuza
opa Isroilovaning ishongan
togi. U bir necha fanlardan
«Bilmlar bellashuvu»da faol ishti-
rok etgan. Zero, uning dadasi
ta'kidlaganiidek, inson avvalo,
bilimli, ma'nnaviyatl bo'lmog'i
zarur. Tabiatan ta'sirchan va
og'i-r-bosiq suhbatdoshimiz
kitob mutolaa qilishni yaxshi

Iskandar maktab direktori,
podpolkovnik Adham Dadaboyevni o'z
otasidek ko'radi.

qiladigan, barcha shart-sharoit-
lar yaratilgan ta'lim maskanida
tahsil olmoqda. Qolaversa,
dadasining xizmatlari uchun
hukumatimiz tomonidan berilgan
ko'rkam va zamонави xona-
donda o'z oilasi bilan tinch va
osoyishta yashayotgan o'g'on
jonajon Vatani bag'rida ota
mehrini his etayotgan bo'lsa,
ajabmas.

Sayyora QODIROVA

OLTARIQLIK GENERAL

Oltin
kuz fasllar ichida
saxiyligi bilan ajralib
turadi, bu paytda dalalar
va bog'larda noz-ne'matlar g'arq pishib yetila-
di. Ana shunday farahbaxsh kunlarning birida
oltariqlik kosib Abdulla akaning xonardonida
ko'zlar munchoqdek o'g'il dunyoga keldi.
Unga yaxshi niyat bilan Tilla deb
ism qo'yildilar.

Xonardon sohibasi Roziya
opa bolalar bog'chasida tar-
biyachi, maktabda o'qituv-
chi bo'lib ishlar-di. Kamtarin bu
ayolni tumandagi
katta-yu kichik
hurmat qilar, ham-
ma izzatini joyiga
qo'yardi. To'qson
yil umr ko'rib,
dunyodan o'tgan
onaxon o'zidagi
oliyanob fazilat-
larni farzandiga
singirdi. 7-sinf-
ni bitirgan Tilla
Qo'qon neft bilim
yurtiga o'qishga
kirdi. U o'n to'qqiz
yoshga to'lganda,
urush boshlanib qoldi.

1941-yilning oxirida Vatan
himoyasiga otlangan bir
guruh yigitlarni Toshkent
maktabining olti oylik kursiga
yo'llashdi. Ular orasida
Tilla Abdullayev ham bor
edi. O'qishni bitirgach, u
davlat xavfsizligi leytenant
unvoni bilan Stalingrad
frontiga jo'nab ketdi. Bu
yerda 116-Sibir o'qchilar
diviziyasida xizmat qila
boshladi.

Maxsus bo'limga raz-
vedkachi bo'lib faoliyat

jang bilan Ukraina, Polsha,
Germaniya, Chexoslovakika,
Ruminiya hududlaridan

o'tib borardi. Yosh ofitser
ko'p marta o'limga bilan yuz-
ma-yuz keldi. Masalan,
Dnepriy kechib o'tish pay-
tida unga daryoning o'ng
qirg'og'idagi Kremenchug
yaqiniga borib, razvedka
qilib kelish vazifasi top-
shirildi. Tilla Abdullayev
quoroldosh do'stlari bilan
o'qlar yog'i lib turgan dar-
yoning narigi betiga qayiqda
oshib o'tdi.

Tilla akaning hayotida
ro'y bergan bunday vo-
qealarni ko'plab keltirish
mumkin. Faxriydan o'sha
alangali yillar haqida gapirib
berishni iktimos qilishganda,
ko'z oldidan urush lavhalar
o'ta boshlaydi.

...Xonodonlardan birida
dashman bilan otishma
borardi. Zinadan ohista
ko'tarilayotgan Tilla Ab-
dullayev yuqorida nemis
ofitser una to'pponchan
to'g'rilab, tepkisini bos-
ganiga ko'zi tushib qoldi.
O'qi qolmagan to'pponcha
otilmadi. Shunda fashist
yigitga qilich bilan hamla
qildi. Ammo oltariqlik shov-
sov uni zararsizlantirishga
muvaffaq bo'ldi.

- Devorga osig'liq turgan
qilichni ko'ryapsizlarmi?
- deydi Tilla aka ushbu
voqeani jon qulog'i bilan
tinglayotgan mehmونlarga.
- U ana shu olishuvdan
yodgorlik. Yana bir esdan
chiqmaydigan voqeua
bo'lam bilan frontda uchrash-
ganimiz, - Tilla akaning

chehrasi quvonchdan yori-
shadi. - O'sha kezlar urush
tugagan va biz g'alaba bilan
yurtimizga qaytayotgan
edik. Askarlar Polshaning
Poznan shahrida to'xtadi.
Men otam qayerdadir o'qchi
bo'lib jang qilayotganini
bilardim. Kutilmaganda,
Germaniyadan, ya'ni u
kishidan xat oldim. Otam
o'zi xizmat qilayotgan gar-
nizon bizdan 700 chaqirim

narida ekanligini yozgan
edilar. Shu kuniyoq javob
so'rab, yo'lovchi mashi-
nada bir kecha-kunduz
deganda otamning yoniga
yetib oldim.

Tilla Abdullayevning
frontdagagi rahbari tosh-
kentlik Viktor Belevsev
bo'lib, urushdan so'ng ichki
ishlar idoralarida faoliyat
ko'rsatayotgan edi. Aynan
u Turkiston harbiy okrugida
xizmat qilayotgan Tilla
akaga militsiyaga ishga
o'tishni taklif etdi.

Dastlab, 1948-yili milit-
siya kapitani unvoni bilan
Farg'ona tumani militsiya-
sinı boshqardi. Keyinchalik
Farg'ona shahar IIIB bosh-
lig'i etib tayinlandi.

Urushdan keyingi og'ir
damlar. Ochlik azobi. Yu-
punlik, buning ustiga, tobora
«bolalayotgan» jinoyat-
lardan odamlar bezibll qol-
gan. Lekin har qancha qiyin
bo'limasini, sobiq frontchi
zimmasidagi vazifalarini
sharaf bilan uddaladi. U o'n
yil davomida Surxondaryo
viloyati II Bga rahbarlik qildi.
Keyingi o'n yillik xizmati
Samargandda o'tdi.

Mahrum general-major
Tilla aka Abdullayev ikkinchi
jahon urushi va keyingi
davrdagi xizmatlari hukumat-
ning ikkita ordeni, o'nlab
medallar, faxriy yorilqlar
hamda boshqa mukofotlar
bilan munosib taqdirlangan.

Murod TILLAYEV

Ta'til kunlarining birida dugonalarim bilan bobomning bog'iga bordik. Biz u yerda bir-biridan shirin mevalarni mazza qilib yedik.

BOBOM ZO'R BOG'BON

O'sha onda dunyoda bobom dan zo'r bog'bon bo'lmasa kerak, deb o'yadim. Dugonalarim ham bu fikrimga qo'shilishdi. Qolaversa, biz bog'da o'qigan kitoblarimiz haqida so'zlashdik, turli xil hangomalarini aytib, miriqib hordiq chiqardik. Shu payt yangamning, «Tushlikka kelinglar», degan ovozi eshitildi. Hammamiz birga o'tirib tushlik qildik.

So'nq, jiyanim Bahrom qayerdandir qalin arqon topib keldi va daraxtga bog'lab, arg'imchoq yasadi. Barchamiz galma-galdan arg'imchoq uchidik. Bobom bir taqsimcha o'rik va gilos olib kelib:

— Olinglar, nevaramning mehmonlari, — deb yonimizga qo'yildilar. Oqshom tushib, qizlar uylari tonom tarqaldilar.

Bobom: — Dugonalaring aqlli, odobli qizlar ekan, — deb maqtadilar. Men esa bugungi qunnoq, mazmuni kun uchun ularga tashakkur aytdim. Tinchlikda, xotirjamlikda o'tayotgan kunimga shukur qildim.

**Maftuna MURODOVA,
Buxoro viloyati, Qorako'l tumanidagi
43-IDUMning 7-sinf o'quvchisi**

MOMO SANDIG'IDAGI HIKMATLAR

Mahallamizda 80 yoshni qarshilagan Xursandoy opa Bayzakovani biz bolalar «Momo» deya suyamiz. Ularning xonadonlariga tez-tez borib turamiz.

Suhbat jarayonida hali biron manbada chop etilmagan, ohori to'kilmagan oilaviy totuvlik, do'st-birodarlik haqidagi ajoyib maqollarni miriqib tinglaymiz. Momoning xuddi hikmat to'la sandiqlarida borga o'xshaydi. Ana shu ko'ngil sandiqlarida saqlanib kelayotgan tillo-durlardan sizlarni ham bahramand etishni istadim...

**O'yib yesang — o'n kun yeysan,
Qirib yesang — qirq kun yeysan.**

Bu purma'no so'zlar orqali ne'matlardan oqilona foydalanish, isrofarchilikka yo'l qo'ymaslik zarurligini uqishimiz mumkin.

Momomning yana bir hikmatlariga e'tibor bering:

**Sen siylasang qaringni,
Qaring siylar — baringni.**

Bu «Qarisi bor uying— parisi bor» degan maqolimizga yondosh bo'lib, biz doimo keksalarni hurmat qilib, qadrlashimiz kerakligini yana bir bor eslatadi.

Men yoshlarni hamisha ezzulikka, to'g'ri yo'lga chorlovchi yoshi ulug' insonlarni qadrlab yashashimizni istayman. Zero, yurtimzda bejizga xotira va qadrlash kunidek beqiyos bayramlar nishonlanmaydi.

**Otobek BAKIROV,
Toshkent viloyati, Angren shahridagi
27-umumta'l'm maktabining 10-sinf o'quvchisi**

(Davomi. Boshi 1-betda)

Mard - kurashda, do'st -
tashvishda, dono g'azabda sinalar.

Xalq maqoli

MEHRGA QO'YILGAN HAYKAL

Toshkentlik Shoahmad Shomahmudovlar oиласиароqсиз qolgan 14 nafr farzandni o'z bolalarдан a'lo ko'rди. Avaylab asrashdi, ulg'aytirishdi. Bu insoniylikning yovuzlik ustidan tantanasi bo'ldi. Ertangi kunga ishonch, umidning shu'lasi nurlandi. Nonga to'yish orzu bo'lgan davrda bu himmat qahramonlikdan ziyoda edi. Oloving tafti qo'liga, chehrasiga va vujudiga singib ketgan edi Shoahmad otaning.

Temirchi Shoahmad ota va uning rafiqasi Bahri ya matonati o'zbekning bir qiyofasi edi, xolos. Ular haqida yozuvchi Rahmat Fayziy «Hazrat inson» nomli asar yozdi. G'afur G'ulom esa «Sen yetim emassan» she'rinib bitdi. Rejissor Shuhrat Abbosov shu nomda hammamiz yaxshi ko'radigan kinofilm yaratdi. Filmni qayta-qayta tomosha qilamiz.

Lahzalik holat — bolar o'zini tanishtirganda, har birimiz shu xalqning vakili ekanimizdan iftixor tuyamiz: — Nina Mahkamova, Olga Mahkamova, Taras Mahkamov, Sersenbay Mahkamov...

Hammamiz Mahkamovlarmiz. Endi biz yetim emasiz. Oilamiz bor. Otamiz harbiy zavodda temirchi bo'lib ishlaydi, — deydi ular faxr bilan.

Urush — boshipanasizlik, vayronagarchilik, ochlik, muhtojlik. Unga yakun yasalgan. Tinchlik so'zi tilga olingandayoq, xotirjamlik va osoyitalik hukm suradi. Uning har bir kunini qadrlab, e'zozlab yashamoqlik ulug' ne'mat.

Dunyoda ezgulik hamisha qaror topgan. Prezidentimiz tashabbuslari bilan Shomahmudovlar oиласига bag'ishlangan «Xalqlar do'stligi» deb nomlangan yodgorlik poytaxtimizning markazidagi maydonda qayta qad rostlaydigan bo'ldi. Bu o'zbek xalqiga, uning betimsol irodasi va matonatiga, adoqsiz mehriga qo'yilgan haykaldir.

Aziz o'quvchim! Sen tomosha va sayohatlarga vaqt topganingda, mehr va matonatga qo'yilgan ziyyaratgohga ham to'xtab o't! Uni shunchaki tomosha qilma. Ular bilan g'oyibona suhabat qur. Tinchlik, osoyishtalik, sabr, shukur degan ne'matning neligini so'rab ko'r ulardan!

Dilfuza SHOMALIKOVA

AVJ PARDADA UZILGAN TOR

Suratdagi bolakayning ismi Firdavs edi. U ham barcha tengdoshlari kabi sho'x, o'yin-qaroq edi. Ota-onasi quchog'ida, aka-opasi ardog'ida beg'am, betashvish ulg'ayayotgandi. Yonq'in xavfsizligi Olyi maktabida tahsil olgan akasining harbiyha kiyimlarini kiyib ko'rishni yaxshi ko'rardi. Yaqinlarining xotirashicha, u o'ta zehnli, noyob qobiliyatli bola edi. Ikki yoshida onasi yod oldirgan to'rt sahifalik rivoyatni yoddan aytib, hammaning hayratini oshirardi. Yaratgan buyumlari, g'oyalariiga kattalarning ham aqli bovar qilmasdi. Mittigina qalbi orzularga limmo-lim edi... Afsus, avj pardada uzilgan tor misoli beshafqat o'lim uni ota-onasi, yaqinlari bag'ridan erta yulib ketdi. Tengdoshlari qatoridan xato bo'ldi. Sinfidagi sinfdoshlari, ustozlari qolibdagi o'rn bo'shab qoldi...

Xotira va qadrlash kuni bayrami arafasida tahririyatimizga qo'lida kitob ko'targan onaxon kirib keldi. Kitobcha Firdavsning qisqa, ammo mazmuni hayot yo'liga bag'ishlangan ekan. Maktabdagagi a'lo baholari, namunali xulqi, oromgoh tadbirdiragi faol ishtiroti uchun olgan tashakkurnoma, faxriy yorliqlari, oиласиароq сизлар билан esdalid uchun tushgan suratlari, yozgan she'rlari o'rinn egallagan edi kitobchadan. Firdavsning o'zi haqida yozgan

ushbu ma'lumoti e'tiborimizni tortdi: «... Men Sayfiyev Firdavs 2005-yil 18-iyunda tug'ilganman. Hozir 11 yoshdamon. 2017-yil

muchalim bo'ladi. Samarcand shahridagi 1-umumta'l'm maktabining 6-sinfida o'qiyman. Matematika, ingliz tili, fizika fanlariga qiziqaman. Yaqin do'stlarim — Shahzod, Qodir, Azim, Azamat, Diyor, Behzod, Jahongir, Lochin, Orifxon. Mening birinchi ustozim Shoira Shomurodova. Hozirgi kunda sindra mazmuni yaxshi.

Firdavs ushbu matrini nima maqsadda qoralagani bizga qorong'u. Balki u nomlarini sabab o'tgan do'stlariga, sen eng

yaqin do'stimsan, demagandir, ustozlariga ham minnatdorligini aytolmagandir?! Balki bu dil so'zlarini biror bolalar nashri orqali o'qituvchilariga, sindoshlariga yetkazmoqchi bo'lgandir?! Nima bo'lganda ham endi Firdavsdan bunday imkoniyat yo'q. Shu bois, uning bolalarcha soddalik, samimiyyatga yo'g'rilgan ushbu matrini va quyidagi she'rlarini «Tong yulduzi» gazetasiga orqali sinfdoshlari, ustozlari e'tiboriga havola qilishni lozim topdik. Shoyad, Firdavsjonning ruhi shod bo'lsa.

VATAN

**Eng go'zal tilaklarim,
Senga Vatan, onajon.
Tingla, jajji o'g'lingman,
Qalbim to'la hayajon.**

ONAJONIM

**Tunlari bedor qaragan,
Oq yuvib, oq taragan.
Farishtam — onajonim,
Yolg'izim, mehribonim.**

**Dunyoga keltirdingiz,
Bizga mehr berdingiz.
Rahmat sizga, onajon,
Mehribonim, onajon.**

Feruza JALILOVA

*Yurti tinchning
eli tinch.*

SHUKRONA

OILA – TA'UM MUASSASASI – MAHALLA HAMKORLIGI

Angren shahridagi 39-umumta'l'm maktabida «Maktab – mahalla – oila hamkorligi» doirasida Angren shahar deputatlar Kengashi deputati Sh. Mirzakarimov, «Yangi Jigaron» MFY raisi Sh. Qoraboyev, G'afur G'ulom nomidagi mahalla fuqarolar yig'ini raisi G. Zokirova, uchastka noziri R. Hazratqulov ishtirokida ota-onalar yig'ilishi o'tkazildi.

Yig'ilishda ota-onalar va maktab hamkorligi, ta'lim maskanidagi mavjud muammolar tanqidiy ruhda o'rganilib, bu bo'yicha mas'ul shaxslarga chora-tadbirlar rejasini ishlab chiqish topshirig'i berildi. Qolaversa, umumta'l'm maktabida xorijiy tillarni o'qitish samaradorligini oshirish, yangi maktab binosini qurish, o'quvchilarning maktabga qatnashida transport vositalari xizmati sifatini yaxshilash bo'yicha takliflar berildi.

– Muammolarga qaramasdan, barcha kuchni farzandlarimiz ta'lim-tarbiyasiga qaratish lozim. Bugun ularning tarbiyasi bilan

shug'ullanmasak, ertaga kech bo'lishi mumkin, – deydi shahar xalq ta'limi bo'limi mudiri Sherzod Mirzakarimov.

Shuningdek, bo'lim mudiri o'quvchilarning darsdan bo'sh vaqtlanri mazmunli o'tkazish bo'yicha qo'shimcha takliflar kiritdi. Darsdan tashqari o'quv mashg'ulotlarini tashkil etish masalasi qayta ko'rib chiqildi.

Bu kabi tadbirlar Angren shahridagi barcha umumta'l'm maktablarida o'tkazilishi rejalaشتirilgan.

F. ABDUSAMAD qizi

Vaksinaning foydasini bilasizmi?

Jahon sog'liqni saqlash tashkilotining ma'lumotlariga ko'ra, immunizatsiya (organizmni kasallikka qarshi kurashish qobiliyati) tufayli har yili dunyo bo'ylab ikki-uch million kishining hayoti saqlab qolinadi.

Ammo ayrim tushunmovchiliklar, internet tarmog'iда tarqalayotgan yolg'on xabarlar tufayli ba'zi insonlar orasida vaksinlarga nisbatan ishonchszilik kayfiyatiga paydo bo'lgan.

Kuni kecha «Poytaxt» biznes markazida UNICEF xalqaro bolalar tashkiloti tomonidan «Emlash bo'yicha aksilashviqotga qarshi kurashishda OAV roli» mavzusida matbuot anjumanı tashkil etildi. Tadbirda Ispaniyaning Santiago universiteti fan doktori, malakali shifokor Federiko Martin-Torres ma'ruba qildi. U emlash orqali ko'plab xavfli kasalliklarning oldini olish mumkinligi, ammo keyingi vaqtarda mazkur ishga qarshi butun dunyoda aks targ'ibot ishlari olib borilayotgani xususida kuyinib gapirdi.

– Bola hayoti va salomatligini himoyalashda eng samarali va xavfsiz usullardan biri bu emlashdir, – dedi doktor Federiko Martinon-Torres. – O'zbekistonda bolalarning turli kasalliklarga qarshi emlanishiga jiddiy e'tibor qaratilayotgani bizni quvontiradi. Afsuski, ayrim insonlar farzandlari sog'lig'iga e'tibor bermay, vaksinatsiya qabul qilishni rad etadi. Ular bu orqali naqaqt o'z farzandi sog'lig'iga, balki atrofdagilarga xavf tug'diradi.

– Bugungi kunda har bir bolani o'z vaqtida

emlatish, mahalliy mutaxassislar malakasini oshirishga katta e'tibor qaratilmoqda, – deydi UNICEFning immunizatsiya masalalari bo'yicha

maslahatchisi Nargiza Fuzaylova. – Buning samarası o'laroq, o'tgan yillar davomida yurtimida ayrim ijtimoiy xavfli kasalliklar butunlay bartarafti.

Ota-onalar farzandini emlatganda, kutilishi tabii bo'lgan turli ta'sirlardan xavotirga tushmasligi, bu harakat eng avvalo, farzandi sog'lig'i va kelajagini himoyalashga qo'yilgan qadam ekanligini yoddha tutishi zarur.

Nodira NAZAROVA

Teng yulduzi

60 NABIRANING BOBOSI

1923-yil Beruniy tumanida tug'ilgan Quronboy

*Qurboniyazovning bolalik yillari
Ikkinci jahon urushidan avvalgi
og'ir yillarga to'g'ri keldi.*

«U vaqtarda qishloqdan olisda bo'lgan maktabga qatnashning o'zi bo'lmagan», deya hikoya qiladi otaxon. Zamон og'ir bo'lgани uchun ular ro'zg'or yushmanlarda, temirchilik ustaxonasida otasiga ko'maklasha boshlagan. 18 yosha to'lganida urush boshlanib,

askarlikka safarbar qilingan. Urushda esa oyoqlaridan ayrilgan.

Mustaqillikka erishganidan so'ng, «Jasorat» medali va turli ordenlar bilan taqdirlangan Quronboy bobo shu kungacha el ardog'i va davlatimiz g'amxo'rligidan mammun holda hayot kechirmoqda. Prezidentimiz Farmoni bilan ularning uylari ta'mirdan chiqarilib, nogironlar aravachasi topshirilgan. Bugun otaning 5 nafar farzandi, 60 ta nabirasi-yu 24 chevara, 8 ta evarasi bor.

Sarvinoz TULIYEVA,
Qoraqalpog'iston Respublikasi,
To'rtko'l akademik litseyi 2-bosqich o'quvchisi

SIZ DOIMO QALBIMIZDASIZ

Sarlavhani o'qishingiz bilan O'zbekiston Respublikasi Birinchi Prezidenti Islom Karimovni yodga olgan bo'sangiz, ajabmas. Islom boboning nomi chindan ham o'zbek xalqining yuragida mangu muhrlangan.

Kuni kecha tuman «Barkamol avlod» bolalar markazi da u kishining xotirasiga bag'ishlangan tadbir bo'lib o'tdi. O'quvchilar she'r va qo'shiqlar orqali bobomizga bo'lgan cheksiz muhabbatini izhor etishdi. Xuddi ular orzu qilgandek barkamol avlod bo'lib yetishishga va'da berdi.

Dilshodbek RAHMATILLAYEV,
Qashqadaryo viloyati, Yakkabog' tumanidagi 13-umumta'l'm maktabining 9-sinf o'quvchisi

FAQAT OLG'A, «QALQON»!

Aprel oyining boshida Navoiy viloyati, Qiziltepa tumanidagi 3-BMSMDa «Huquq bilmidonlari» ko'rik-tanloving tuman bosqichi bo'lib o'tdi.

Bellashuvda 7 ta umumta'l'm maktabi jamoasi o'zarbo'lib bellashdi. Ishtirokchilarning barcha shartlar bo'yicha chiqishlari hakamlar hay'ati tomonidan odilona baholab borildi.

Ko'rik-tanloving yakuniy natijalariga ko'ra, 3-o'rinni 33-umumta'l'm maktabining «Kelajak buniyodkorlari», 2-o'rinni 29-umumta'l'm maktabining «Adolat» jamoasi egalladi. Bizning «Qalqon» jamoamiz esa 1-o'rinni qo'lga kiritib, tanloving viloyat bosqichiga yo'llanma oldi.

Tadbir so'ngida g'olib jamoalar diplom va esdalik sovg'alari bilan taqdirlandi.

Zulayho KARIMOVA,
Navoiy viloyati, Qiziltepa tumanidagi 8-umumta'l'm maktabi o'quvchisi

ADIB O'QIGAN MAKTAB

Farg'onada viloyatida Katta Tagob qishlog'i bor. Bu qutlug' go'shada bolajonlarning sevimi adibi, O'zbekiston xalq yozuvchisi Xudoyberdi To'xtaboyev tug'ilib o'sgan. «Sariq devni minib», «Besh bolali yigitcha», «Shirin qovunlar mamlakati», «Sehrli qalpoqcha» asarlarini bilan kitobxonalar qalbini zabit etgan yozuvchining adabiyotga bo'lgan ixlosi o'quvchilik yillaridayoq uyg'ongan. Bugun poytaxtda yashab, ijod qilayotgan adib bolaligi kechgan qishloqni, sevimi maktabini tez-tez yo'qlab turadi.

U o'qigan maktab endilikda zamonaviy qiyofa kasb etgan. Xudoyberdi To'xtaboyev har gal 37-umumta'lum maktabiga tashrif buyurganida, ta'lif maskani kutubxonasi ko'plab kitoblar sovg'a qildi. O'tgan yili adibning sakson besh yilligi maktabda keng nishonlandi. Yozuvchi bilan bo'lgan uchrashuv o'quvchilarda katta taassurot qoldirdi.

— Qishloqqa qachon borsam, birinchi galda maktabga oshiqaman. Ma'rufjon degan bama'nii yigit direktor bo'lgan. Otasiga rahmat, uning talabchanligidan bilim dargohida ta'lif-tarbiya ishlari namunali darajada, — deydi Xudoyberdi bobo.

Maktab o'quvchilarining erishayotgan yutuqlari maqtasa arzigulik. 7-«B» sinf o'quvchisi Hamida-xon Qodirova «Bilimlar bellashuvi»da geografiya fanidan viloyat bosqichida 1-o'rinni egallagan bo'lsa, o'tgan o'quv yilida 7-«B» sinf o'quvchisi Behruz Hasanova geografiya fanidan «Bilimlar

bellashuvi»ning tuman bosqichida g'oliblikni qo'nga kiridi. Yaqinda fan olimpiadasining tuman bosqichida 9-«A» sinf o'quvchisi M. Abdurasulova ona tili fanidan g'olib bo'lib, viloyatda ham tuman sha'nini munosib himoya qildi.

Quvonarlisi, o'quvchilarning oliy o'quv yurtlariga kirish ko'satkichi bo'yicha ta'lif maskani tumanda 1-o'rinda turadi.

Sottixon Homidov va Sharifjon Izbosarov singari mohir murabbiylar qo'l ostida o'quvchilar sportda ham qator g'alabalarni qo'nga kiritmoqda. Jumladan, 9-«A» sinf o'quvchisi Shohjahon Oppoqxonov yengil atletika bo'yicha «Umid nihollari» sport musobaqasining respublika bosqichida 1-o'rinni egallagan. Yunon-rum kurashi bo'yicha R. Rashidov, D. Ashurov, D. Najmuddinov, S. Nasvaliyev, J. Otajonov-

lar mazkur musobaqanining viloyat bosqichida 1-o'ringa sazovor bo'ldi. 5-«A» sinf o'quvchisi Shahrizoda Otajonova, 9-«B» sinf o'quvchisi Nigina Muxtorovalar badiiy gimnastika bo'yicha Respublika kubogini qo'nga kiridi.

Xullas, el suygan adib Xudoyberdi To'xtaboyev o'qigan maktab yutuqlari haqida yana uzoq gapirish mumkin. O'quvchilar esa sevimi yozuvchilari bilan bo'ladigan navbatdagi uchrashuvga qiziqarli maktab yangiliklaridan tayyorlab qo'yishgan.

O'z muxbirimiz

Lesson 19

MY GRANDIOSE POET AMONG THE GREATEST

Muhammad Yusuf is a famous poet of Uzbek nation. His poems are very simple to understand and very easy to read. We can listen to his poems by singers' songs. His poems teach us true love, respect to parents, and understand the nature with the tender feelings, to love Motherland.

I am a member of Muhammad Yusuf circle which was organized in our region. We know that Muhammad Yusuf was born in Marhamat. But his poems are popular not only in his Motherland but also around Uzbekistan. We read his famous poems «Ulug'imsan, Vatanim!», «Xalq bo'l, elim». In circle we learn poet's poems, his life and works. We try to be follower to Muhammad Yusuf. Last week we visited with our teacher to the village where Muhammad Yusuf lived. We saw poet's school, house that he lived in his childhood. Also we visited his grave and met there red tulips which poet loved all his life. Our duty is to learn and read his poems with great inheritance. The poems of poet will forever in our soul. We are proud of being fellow – countrymen with Muhammad Yusuf.

Mavjudakhon MO'YDINOVA,
the pupil of school № 16 in Marhamat district Andijan region

WORD GAME

Read the words and tick the part of speech.

Word	Noun	Verb	Adjective	Adverb
Sacrifice	*			
Appreciate				
Ancient				
Caught				
Remember				
Honor				
Heroes				
Service				
Seldom				
Respect				

Dinora ABDULLAJONOVA

7-may 2018

LEARN THE IDIOMS

Idiom	Definition
Everything but the kitchen sink.	Almost everything has been included.
To put a sock in it.	To tell someone noisy to be quite.
To have a cast iron stomach.	To have no problems eating or drinking anything.
Use your loaf.	One must go deep into the question.
Fingers licking good.	Tasty, delicious.
The lights are on but nobody's home.	Used to describe a stupid person.

Exercises. Full fill the gaps.

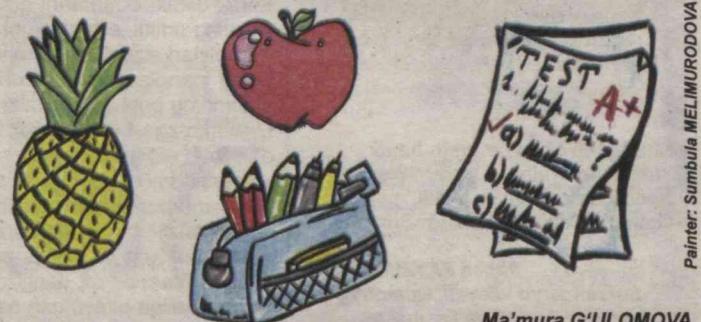
- My mother makes the best cake! Her **fingers licking good**.
- She really has no clue...
- I think I would be sick if I ate all that food, but Jamshid seems to...
- Guy! I am in terrible help me ...! I know you can solve this problem!
- Mubina was trying so hard to get the question right, she was throwing out ...!
- Akbar was yelling while I was studying so I told him ...

Gulchehra UBAYDULLAYEVA

FUNNY VOCABULARY

Write the words from the mix letters. The capital letters will help you.

nePppleia - pineapple,	Lifa - ...,	uSjlect - ...,	Tste - ...,
xmEaniatoin - ...,	ssaP - ...,	pDlimoa - ...,	aerpP - ...,
sMuemu - ...,	cReptieon - ...,	okoB - ...,	yEssa - ...,
urTo - ...,	oxbePcnli - ...,	cCaho - ...,	idGue - ...,
priT - ...,	ouTtris - ...,	reiH - ...,	ggGaelu - ...,
erTmalni - ...,	Pepla - ...,		

Painter: Sumbula MELIMURODOVA

Painter: Sumbula MELIMURODOVA

Inson hayotida eng ko'p foyda
beradigan narsa - umid.

VELTMAN

«BOYLIKNI BOLALIKDAN ASRANG!»

tanloviغا

TABIATNI
ASRAYLIK,
DO'STLAR!

Yashash uchun yaratdi bizlarga imkon,
Qadriga yetaylik har bitta inson.
Xiyonat qilmaylikunga hech qachon,
Keling, tabiatni asraylik, do'stlar.

Har bitta boylikning nihoyasi bor,
Qadriga yetishni unutmang zinhor.
Isrof etilmasin, bizga yor ular,
Keling, tabiatni asraylik, do'stlar.

Tabiyy gazimiz-u, zilol suvumiz,
Elektr tokini saqlash burchimiz.
Kelajak avlodlar uchun hammamiz,
Keling, tabiatni asraylik, do'stlar!

Mohinur DEHQONOVA,
Farg'onaviyoti, Beshariq tumanidagi
27-umumta'lum maktabining 9-«A» sinif
o'quvchisi

ONA YURTNING DILBANDI

Uzoq Surxon elida,
Yashar edi bir bola.
Uning qalbi juda shod,
Bolaning ismi Shamshod.

Hayotda doim quvnoq,
Demanglar uni qo'rqqoq.
Asl Surxon farzandi,
Ona yurtning dilbandi.

Chori MUHAMMADIYEV,
Toshkent shahri, Chilonzor tumanidagi
101-umumta'lum maktabining 6-sinf
o'quvchisi

O'ZBEKISTONIM

O'zbekistonim, bog'larining chaman,
Sening bag'ringda yayrab o'saman.
Do'starlarni bilan sho'x-shodon kulib,
So'lim bag'ringda quvnab yayrayman.

SURXON

Shu Vatan bizlarga borin tutadi,
Yuksak marralar va zafar kutadi.
Shoira qizlari ash'or bitadi,
Otamning qalbidek chinor Surxonim.

Abbos FAYZULLAYEV,
Surxondaryo viloyati, Qumqo'rg'on
tumanidagi 33-umumta'lum maktabining
5-«B» sinif o'quvchisi

Tong
yulduzi

SOG'INCH

Erta tong. Sayroqi qushlarning yoqimli ovozi uzoq-uzoqlardan eshi-tilmoqda. Butun borliqqa qalbni junbushga keltiruvchi ifor taralmoqda. Ayni shu faslda bolaligimga qaytgim keladi. Chunki u paytda aziz insonim - onajonim hayot edi-da.

Ularning eng yaxshi ko'rgan fasli bahor edi. Sakkiz farzandni ulg'aytirgan onamning bo'sh o'tirganini, ichki kechinmalarini oshkor qilganini eslay olmayman. Onajonim uzoq yil o'qituvchilik qilgan bo'lsa-da, tabiatni, gullarni sevardi. Uyimizdag'i gullarga, ko'chamizdag'i tartib va ozodalikka hammaning havasi kelardi. Tabiatan bir gapirib, o'n kuladigan quvnoq ayol edi. Baxtni - sevgan kasbida, oilasida, farzandlarida deb bilardi. Mehnatdan rohat topardi. Afsuski, bedava dard onamni 46 yoshida olib ketdi.

Bugun o'zim ham baxtli oila bekasiman. 36 yildan buyon boshlang'ich sinf o'qituvchisi bo'lib ishlab kelmoqdaman. Ba'zan mehribonimni sog'inib, yig'ilagim keladi. Mushtipar, beozor, dilkash, bolar parvar onajonimning ko'rgani-kechirgani faqat mehnat bo'lganini his qilaman.

Onam bilan suhbat quroqlasligim, quvonchlariga sherik bo'lomaganim, mehnat-u zahmatlari uchun tashakkur aytolmaganim - katta armonim.

Tilagim shuki, dunyodagi barcha onalarning umri uzun bo'lsin. Farzandlar esa armon nima ekanligini bilmay yashasinlar.

«NABIRAMGA MAKTABLAR» TURKUMIDAN

(Davomi. Boshi o'tgan sonlarda)

Bolajonim, hech umid degan narsa haqida jiddiroq o'ylab ko'rganmisan? Aslida inson zoti borki, kattadir, kichikdir bu haqda, albatta, o'yashi kerak. Bekorga bu dunyonim umidli dunyo deyishmaydi. Umid o'zi nima? Oddiyigina qilib aytganda, ertangi kun. Bugungi kun kechagi kunning umidi. Ertangi kun esa bugungi kunning umidi. Buni hayotga ko'chiradigan bo'lsak, joni bolam, biz bobojon va buvijonlarining dadang bilan oyinngi umid bilan ulg'aytdirk, kosib-korlik qildik, boshlarini qovushtirdik, endi bo'lsa ularning umidi, ertangi kuni sizlar bo'lib qoldinglar. Fikr-o'yлari sizda. Ha, shunaqa. Bu hayot qonuni. Umid insonlarga ato etilgan ulug' ne'matdir. Odamning boshqa jonzotlardan farqi ham shunda. Umid ko'zga ko'rinnmaydi. Lekin insonlarni qo'llidan tutib oldinga yetaklayveradi. «Menga ishon», «Noumid bo'lm», «Noumid shaytondir», deb sen bilan xuddi odamdek gaplashadi.

Umidsizlikdan Xudo asrasin. Xo'sh, umidsizlik nima? Bir og'iz so'z bilan aytganda - fojja. Yo'qlik degani. Tasavvur qil, dengizda kema suzib boryapti. Uni manziliga elyatotgan narsa qudratli parragidir. Bor umid o'shandan. Tasavvur qil, parrak ishdan chiqdi. Kema dengiz to'lqinlari oldida bamisolai pista

po'chog'idek gap. Uzoqqa bormay, halokatga uchraydi. Umid ana shunaqa, parrakka o'xshagan narsadir. Odam

UMIDINGNI SO'NDIRMA

undan ajraldimi, tamom, ertangi kunga ishonmaydi. Yashashning qizig'i qolmaydi.

Shuning uchun ham bemorni ko'rgani borgan odam, «Xudo xohlasa, yaxshi bo'lib ketasiz», deb unda umid chirog'ini yoqadi. Do'xtirlar ham, tabiblar ham o'z mijozlariga, «Umidsizlanmang, unda bizning dori-darmonlarimizning foydasi bo'lmaydi», deyishadi. Ko'rdingmi, bolam, umid odamni tutib turuvchi bir ustun. Odam hayotda boshi berk ko'chalarga kirib qolishi mumkin. Lekin umid uni o'sha ko'chalardan olib chiqadi. Hayotda hamisha umid bilan yasha, ey mening umidli nabiram.

(Davomi bor)

CHEMPIONLAR YURTGA QAYTDI

Gazetamizning o'tgan sonida Tailand poytaxti Bangkok shahrida boks bo'yicha yoshlar o'rtaida Osiyo championati bo'lib o'tgani haqida xabar bergandik. Kuni kecha Islom Karimov nomidagi Toshkent xalqaro aeroportida ushbu nufuzli sport bayramida muvaffaqiyatli ishtirok etib, yurtimizga yorug' yuz bilan qaytgan bokschilarimizni kutib olish marosimi bo'lib o'tdi.

Tadbirda federatsiya xodimlari, yurtimizning taniqli sportchilari, bokschilarining yaqinlari hamda keng jamoatchilik vakillari ishtirok etdi. Tadbirda so'zga chiqqanlar yosh bokschilarimizning qit'a birinchiligidagi qo'lga kiritgan muvaffaqiyatlari tasodif emasligi, buning zamirida yurtimizda bolalar sportiga

liyo Rahimova yarim finalga qadar bo'lgan yo'lini muvaffaqiyatli bosib o'tib, shohsupanining uchinchi pog'onasiga ko'tarildi. Terma jamoamiz hisobiga yagona oltin medalni 56 kg vaznda Abdumalik Xalakov taqdim etdi. U hal qiluvchi bahsda Kristian Laurentni mag'lub etib, Osiyo championi degan sharafli nomga sazovor bo'ldi.

ko'sratilayotgan yuksak e'tibor yotgani haqida to'lqinlanib so'zlandi.

Aytish kerakki, musobaqada bokschilarimiz zimmasiga yuklatilgan vazifani a'l'o darajada ud-daladi. Yakunda 4 nafr bokschimiz kumush, 3 nafari esa bronza medali bilan taqdirlandi. E'tiborli, o'zbek qizlari orasida 60 kg vaznda Mah-

Ayish kerakki, musobaqada bokschilarimiz zimmasiga yuklatilgan vazifani a'l'o darajada ud-daladi. Yakunda 4 nafr bokschimiz kumush, 3 nafari esa bronza medali bilan taqdirlandi. E'tiborli, o'zbek qizlari orasida 60 kg vaznda Mah-

«Paxtakor» klubining 2005-yilda tug'ilgan tarbiyalanuvchilari Qozog'istonning Oqto'ba hokimi kubogida muvaffaqiyatli ishtirok etmoqda.

YOSH PAXTAKORCHILAR ishonchli odimlamoqda

Futbolchilarimiz musobaqaning 2-turida Chimkentning «BO'SM-7» klubiga qarshi maydonga tushib, yirik 3:0 hisobidagi g'alabani qo'liga kiritdi. Gollarga Daler Tuxsanov, Ravshan Abdumannon va Temur Odilovlar mualliflik qildi.

Yosh paxtakorchilar 3-turda oqto'balik tengqurlariga qarshi bahs olib boradi.

S. TURSINOV

«ENERGETIK KOKTEYL» quvvat bag'ishlaydimi?

Bugun do'kon peshtaxtalarini bezab turgan quvvat oshiruvchi kokteyllar ko'pchilikning mehrini qozongani rost. Ammo bu ichimlik chindan ham inson organizmiga reklamatarda aytilayotgandek foydalimi? Bu gal sizlar bilan ana shu mavzuda suhabatlashamiz. Avvalo, ushbu ichimlik haqida qisqacha ma'lumot bersak, maqsadga muvofiq bo'ladi.

TARIXGA NAZAR

1938-yilda angliyalik Smit-Klays sportchilar uchun «Lukozade» deb nomlangan qo'shimcha quvvat beruvchi ichimlik ishlab chiqarishni yo'lda qo'yadi. Yaponiyaga esa bu mahsulot 1962-yilda kirib keladi. 1984-yil Gonkongga xizmat safari chog'iда bu ichimlikdandan totib ko'rgan avstriyalik tadbirdor Dritix Mateshets o'zi Yevropada shunday mahsulot ishlab chiqarishni boshlaydi. Dunyo bo'ylab ayni damda ko'plab energetik ichimliklar mavjud.

TIBBIYOT NIMA DEYDI?

Energetik ichimliklar haqida Yunusobod tumani nomidagi 51-o'laviy poliklinika shifokori Umida opa Malikova bizga quyidagilarni so'zlab berdi:

- Afsuski, bu kokteyllar o'smir yosh-dagilarning jismoniy quvvatiga, ongiga salbiy ta'sir qiladi. Masalan, undagi kofein moddasini olaylik. Uning 100 milligrammi insonda aqliy faoliyatni kuchaytirishi, 238 milligramm miqdori yurak-qon tomir chidamliligini oshirishini hisobga olsak, ayrim energetik ichimliklarda bu miqdor 120 dan 428 milligrammgacha bo'ladi.

Taurin – mushak to'qimalarida to'planadigan aminokislota bo'lib, u quvvatbaxsh ichimlikda 400–1000 mg midorgacha bo'ladi. U yurak mushaklari ishlashini faollashtirib, boshqa komponentlar bilan uyg'unlashganda, asab tizimining izdan chiqishiga olib ke-

Fran-siya, Daniya va Norvegiya kabi mam-lakatlarda energetik kokteyllarni sotish taqilangan.

ladi. Ichimlikdagi moddalar organizmni jismoniy va aqliy zo'riqish bilan ishlashga majbur etadi. Oqibatda, tana sun'iy ravishda harakatlanadi. Bu kabi kokteyllar hech qanday quvvatga ega emas, aksincha, tanadagi zaxira resurslari «uyg'otadi», xolos. Afsuski, ayrim ota-onalar farzandlariga energetik ichimliklarning zararini bilmay, xarid qilishadi.

2010-yilning dekabrida tarkibida kofein bo'lgan alkogolligi energetik ichimliklar AQSHning barcha hududida sotuvdan to'liq olib tashlandi.

2010-yilning dekabrida tarkibida kofein bo'lgan alkogolligi energetik ichimliklar AQSHning barcha hududida sotuvdan to'liq olib tashlandi.

Litvada 2015-yilda energetik ichimliklarni voyaga yetmagan-larga sotish taqilandi.

Litvada 2015-yilda energetik ichimliklarni voyaga yetmagan-larga sotish taqilandi.

shadi. Birinchidan, «quvvat kokteyllari» qimmat, ikkinchida afuslanguandan nima hojat? Undan ko'ra, o'rtoqlarimning o'z kuchiga ishonishlarini istardim.

Aziz bolajonlar, bu ichimlikning zarari haqida oz bo'lsa-da, ma'lumotga ega bo'ldingiz. Endi o'ylab ko'ring, sizga sun'iy ichimliklar afzalmi yoki salomatligingiz? Biz mavzuga yana qaytamiz, siz esa bu haqda chuqur mushohada yuritib, to'g'ri qaror qabul qilishingizni istardik.

Ozoda TURSUNBOYEVA

TARG'IBOTCHI KITOBXON

Yaqinda maktabimizda «Targ'ibotchi kitobxon» nomli tanlov bo'lib o'tdi. Unda 5-10-sinf o'quvchilari she'r o'qish, asardan parcha, sahna ko'rinishi shartlari bo'yicha o'zaro bellashdilar.

Yakunda 5-«A» sinf o'quvchisi Madina Saparova 1-, 7-«B» sinf o'quvchisi Gulsanam Usmonova 2-, Sug'diyona Abuja-Illova va Mushtari Mamatluqovalar esa 3-o'ringa loyiq deb topildi. G'oliblar faxriy yorliq hamda esdalik sovg'alari bilan taqdirdirlandi.

Shahrizoda ABDUSALOMOVA, Toshkent viloyati, Bekobod tumanidagi 20-umumta'l'm maktabining 8-«B» sinf o'quvchisi

BO'SH O'TIRMAY, BOSH QOTIR!

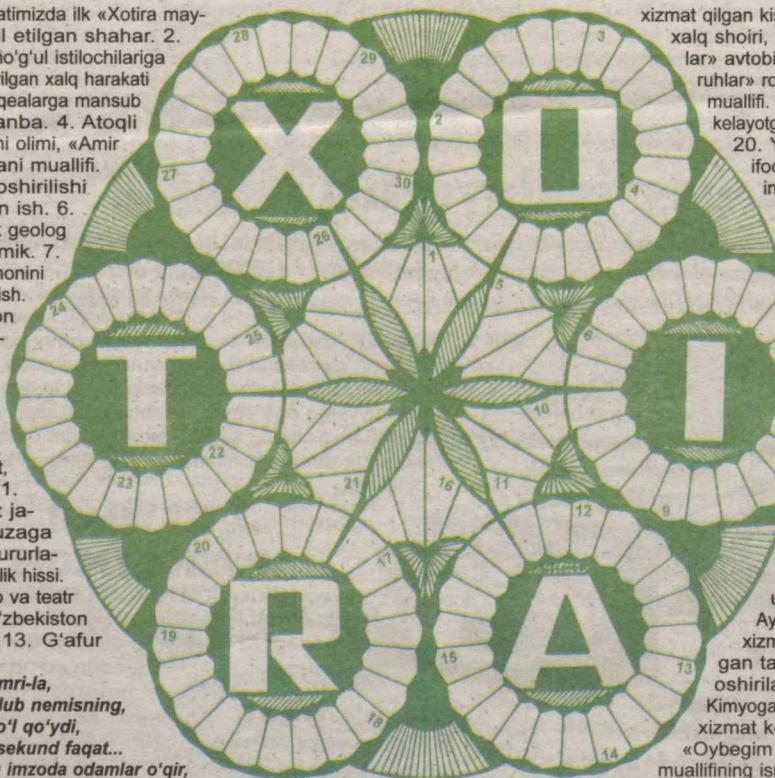
«AJDODLAR YODI» CHAYNVORDI

1. Mamlakatimizda ilk «Xotira maydoni» tashkil etilgan shahar. 2. O'ta asrda mo'g'ul istilochilariga qarshi olib borilgan xalq harakati rahbari. 3. Voqealarga mansub solnomma manba. 4. Atoqli o'zbek tarixchi olimi, «Amir Temur» romanini muallifi. 5. Amalga oshirilishi lozim bo'lgan ish. 6. Tanligi o'zbek geolog olimi, akademik. 7. O'z ahd-paymonini muqaddas tutish. 8. O'zbekiston xalq yozuvchisi, akademik ijodkor. 9. Insonning his-tug'yu va kechinmalari, qalb. 10. Ittifot, marhamat. 11. Ajdodlarimiz ja-soratidan yuzaga keladigan qururlanish, mammunlik hissi. 12. Atoqli kino va teatr san'atkori, O'zbekiston xalq artisti. 13. G'afur G'ulomning:

«G'alaba amri-la,
mag'lub nemisning,
Generali qo'q'ysi,
Uch sekund faqat...

Shu mal'un imzoda odamlar o'qir,
Million yil fashistning umriga la'nata...

satlari bitilgan falsafiy she'ri. 14. Erksevar xalqlar orzusi. 15. Tanqli o'zbek ko'z kasalliklari shifokori. 16. Meros olish huquqiga ega bo'lgan shaxs, merosxo'r. 17. Harbiy xizmatda birga

30. Atoqli ijod sohibi, olim, davlat va jamoat arbobi, birinchi o'zbek professori, qatag'on qurboni.

Tuzuvchi: Foziljon ORIPOV

Assalomu alaykum, qadrli «Tong yulduzi» tahriri yati xodimlari! Sizlar bilan maktub orqali g'oyibona diyorlashish maqsadida qo'limga qalam oldim. Sevimli nashrimizda maktabimiz o'quvchilarining maqolalari, she'rlari chop etilayotganidan niyoyatda xursandmiz.

MOHICHEHRADAN IBRAT OLAMIZ

Gazetaning har bir sonidan olam-olam taassurot olamiz. Bu gal sizlarga sinfimizda-gi dugonam Mohichehra Atabekova haqida maktub yo'llayapman. U maktabdagi barcha tengoshdarliga o'nak. Dugonamning husnixa-ti niyoyatda chiroyligi, qolaversa, matnlarni ifodali, ta'sirchan qilib o'qiydi.

Hech kimni xafa qilmaydi, baland ovoza gapirmaydi. Biror tushun-magan narsani so'rasangiz, asta, do-na-dona qilib tushuntiradi. Mohichehra barcha fanlardan faqat a'lo baholarga o'qiydi. U kitob mutolaa qilishni

juda yaxshi ko'radi. Dugonam yaqinda o'tkazilgan «Kitob – mening do'stimsan» ko'rik-tanlovida 1-o'rinni egalladi. Biz undan ibrat olishga harakat qilamiz.

Mohichehra bo'sh paytlarda she'rlar ham yozib turadi. Sinfimizda unga o'xshagan o'quvchilar juda ko'p. Ular haqida esa keyingi maktabularimda hikoya qilaman.

Ozoda HOJIBOYEVA, Xorazm viloyati, Yangiariq tumanida-gi 19-umumta'l'm maktabining 4-«A» sinf o'quvchisi

FOYDALI MASLAHATLAR

1 Agar mazali va yumshoq pyure tayyorlashni istasan-giz, kartoshkaning sariq turidan foydalaning. Qora va qizil kartoshkaning pyuresi yopishqoq va mayin ezilmaydi.

2 Biskvit xamirini tez pishirib olmasangiz, orasiga havo kribi, ta'mi buziladi.

3 Pirogning pishganligini aniqlash uchun uning orasiga yog'och tayochqa suqib ko'ring, quruq bo'lsa, u yetilgan hisoblanadi.

4 Xamir orasiga mayiz qo'shmaqchi bo'lsangiz, avval uni yuvib, so'ngra unga belab oling. Shunda u xamirga tekis yoyiladi.

5 Pirogning yaxshi ko'tarilishini istasangiz, dastlabki 15 da-qiga davomida gaz pechi eshigini ochmang.

Aziz kichik bekalar!
Sizlarga bugun
ajoyib pechenyelar
tayyorlashni o'rgatamiz.
Bu shirinlik, albatta, oila
a'zolariningizga manzur
bo'ladi.

Kerakli masalliqlar: 500 gr sari-yog', 4 stakan un, 1 osh qoshiq qavartma, 1 stakan sut, qand upasi.

Tayyorlanishi: 500 gr sari-yog' 4 stakan un bilan uqalanadi. Ustiga 1 oshqoshiq qavartma solib aralashiriladi. So'ng, 1 stakan sut solib, yumshoq xamir qoriladi. 1 soatga muzlatgichga qo'yilgach, 1 sm qalinlikda yoyib, shakl beruvchi qoliplarda kesib chiqiladi. Shundan keyin o'rta olovda 25 daqiqa davomida pishiriladi. Issiq holatida ustiga quyuqroq qilib qand upasi sepiib chiqiladi.

Yoqimli ishtahat!

NARGIZA tayyorladi

7-may 2018

8

Muassis:

O'zbekiston Respublikasi
Xalq ta'limi vazirligi

Bosh muharrir
Feruza ADILOVA

Gazeta O'zbekiston
Matbuot va axborot agentligida
0208-raqam bilan 2007-yil
2-fevralda ro'yxatdan o'tgan.

TAHIR HAYATI:

Qahramon QURONBOYEV,
Dilshod KENJAYEV,
Alisher SA'DULLAYEV,
Laziz TANGRIYEV,
Murtaza SULTONOV,
Feruza JALILOVA,
Ashurrali JO'RAYEV
(Bosh muharrir o'rinsobasi),
Peruz MATYOQUBOV
(mas'ul kotib)

Navbatchi muharrir
Sa'dullo TURSINOV

Rassom

Feruzbek KAMOL o'g'li
Sahifalovchi-dizayner
Shaxobiddin
MAXMADIYEV

«O'zbekiston» NMU
bosmaxonasida chop etildi.
Manzilimiz va bosmaxona
manzili:
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 20-uy.

Indeks: 100011.
Obuna indeksi: 198.
e-mail: info@tongyulduzi.uz
www.tongyulduzi.uz
Adadi - 65047
Buyurtma - V 1569

Tahriri yati kelgan
barcha qo'lyozmalar tahrir
qilinadi, mualliflarning
qaytarilaydi.

Shakl A-3, 2 bosma taboq.
Bahos kelishilgan narxdan.
Gazeta haftanining dushanba
kuni chop etiladi.
Topshirish vaqt - 18:00
Topshirildi - 18:00
Tel./faks:
(99871) 244-63-08